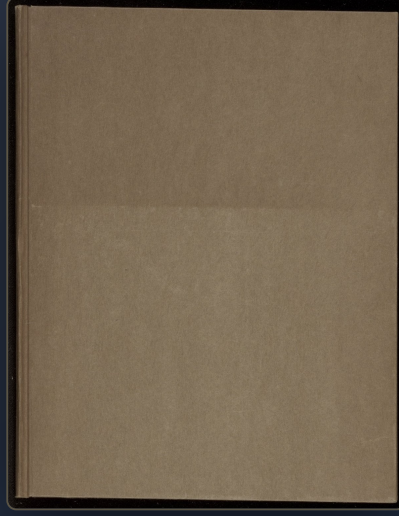

De extinctione ordinis templariorum
(1687) başlık sayfası, Wittenberg
akademik tezi.

GİZLİ CEMİYETLER

Tapınakçı Düzeninin Sonu Üzerine

De extinctione ordinis templariorum

JOHANN CHRISTOPH WICHMANSHAUSEN · 1687 · ÖZGÜN: İNGİLİZCE

[SOURCE LIBRARY](#)

GİZLİ CEMİYETLER

TÜRKÇE ÇEVİRİ

AÇIK ERİŞİM

[ÖZGÜN KAYNAĞI GÖR](#)

[ÇEVİRİYİ OKU ↓](#)

[SAYFALARI GÖR ↓](#)

Tapınakçı davası, düzenin yıkılışından üç yüzyıl sonra da Avrupa üniversitelerinde tartışılıyordu. Wittenberg'de savunulan bu Latince akademik tez, düzenin lağvedilmesinin nedenlerini yöntemli biçimde inceler: suçlamalar ne kadar sahiciydi, kralın hazineye duyduğu iştah ne kadar

belirleyiciydi, papalık nasıl bir baskı altındaydı? Aşağıdaki bölüm tezin ana argümanını sunar.

TÜRKÇE ÇEVİRİ · ÇEVİREN ŞİRA NUR UYSAL

§.2 Bu kötülüğe bir ölçüde çare bulmak amacıyla, dokuz dindar ve soylu kişi bir araya gelip karar aldı: hacıların yararına, gücü yettiğinde yolları ve güzergâhları güvenli kılmak. Bu dokuz kişinin hepsinin adı belgelerde açıkça bulunmasa da, tarihçiler bu kurumun başlıca kurucuları olarak iki soylu Fransız'dan söz eder: Payens'li Hugo ve Saint-Omer'li (kimine göre Saint-Aldemar'lı) Gaufred.

§.3 Bu dokuz kardeşi başlangıçta en çok baskılayan şey büyük yoksulluktu: ne kesin bir kiliseleri, ne kendi evleri, ne de yaşamlarını sürdürecektikleri araçları vardı. Onlara acıyan Kral, Patrik ve kanonikler ihtiyaçlarını karşıladı: biri onlara Tapınak'ın revağında bir mesken bağışladı, diğeri kimi geçici kimi kalıcı gelirler tahsis etti, kanonikler ise Tapınağa yakın bir alanı atölye kurmaları için onlara ayırdı. Tapınağın bu ilk revak-meskeninden ötürü dokuz kardeşe Tapınakçılar veya Tapınak Şövalyeleri (Almanca'da Tempel-Herren) adının verildiği yazılıdır.

Kimileri bu adlandırmanın sebebini sonradan sahip oldukları çok sayıda tapınaktan, kimileri tapınaklarda sürekli ikametlerinden, kimileri de hacıları Kudüs Tapınağı'na götürmelerinden çıkarır.

§.4 Bu tarikatın kuruluş tarihi konusunda yazarların hem uzlaştığını hem ayrıştığını görürsünüz. Hepsi, dünyanın Kurtarıcısının doğumundan sonraki on ikinci yüzyılda başladığı konusunda birleşir; ama tam yılda ayrışır — kimi bu yüzyılın 14. yılını, kimi 18.'ini, kimi 23.'ünü seçer. Ben burada herkesin kendi kararını vermesini serbest bırakıyorum, ama bana en makul geleni Tarikat'ın doğumunu on sekizinci yıla bağlayanların görüşüdür; çünkü diğerleri kesin bir yıl belirtmezken, Tarikat'ın tam dokuz yıl sürdükten sonra 28. yılda onaylandığı sabittir — bu, izleyen paragraftan anlaşılacaktır.

§.5 Dokuz yıl boyunca sıradan kıyafetle, halktan sağladıkları giysilerle dolaştıktan sonra, Fransa'da Troyes'ta İkinci Konsil toplandı; bu konsilde Tapınakçı Tarikatı yalnız onaylanmakla kalmadı, kendilerine özgü bir kıyafet ve kesin bir yaşam kuralı da belirlendi. Kıyafet konusunda Papa II. Honorius ile Kudüs Patriği, bundan böyle dünyevi giysiyi bırakıp masumiyet işareti olarak beyaz cübbe giymelerini buyurmuştu.

Kural ise, üstlerinin emriyle bizzat Aziz Bernard tarafından kaleme alınıp kendilerine sunuldu; bu kurala göre dindar kişiler gibi yaşamaları buyruldu. (Bu kuralın gerçekten Bernard'a mı ait yoksa sonradan bir özet mi olduğu tartışmalıdır, ama kendilerine kesin bir yaşam kuralının Bernard tarafından belirlendiği pek çok kaynakça doğrulanır.) Bu Konsil'in genellikle 1128 yılında toplandığı kabul edilir; buna göre dokuz Tapınakçı, Konsil'e kadar dokuz yıl boyunca aralarına kimseyi almamıştı.

§.6 Papa II. Honorius'un Tapınakçı Tarikatı'na gösterdiği bu itibar kazandırma çabasını, Papa III. Eugenius da sürdürmek istedi: Tapınakçıların giydiği beyaz cübbelere kırmızı kumaştan bir haç ekledi. Çünkü Bernard'ın koyduğu kurala göre Mesih'in şanı uğruna kendi kanlarını dökmeleri gerektiğinden, bu işaretle onları Mesih'in haçının düşmanlarına karşı cesaretle direnmeye çağırmak istedi.

Zvingerus, Templiye'de bunun aksini iddia ederek, Tapınakçıların kıyafetinin beyaz haçlı siyah bir pelerin olduğunu ileri sürer; bu görüşün ortak kaynaklardan neden ayrıldığını anlayamıyorum.

§.7 Herkesin tanıklık ettiği ortak bir gerçek şudur: Tapınakçılar, Tarikat'ın onayından önce de sonra da uzun süre öylesine büyük bir ahlak temizliği ve dindarlık ateşiyle öne çıktılar ki, yalnızca herkesin sevgisini kazanmakla kalmadılar; büyükler, prensler ve dükler bile servetlerini, onurlarını bir yana bırakıp bu adanmış adamlara katılmaya yöneldiler. Hacılara, iman kardeşlerine duydukları dindarlık göz kamaştırıcıydı: onları en cömert konukseverlikle ağırlar, silahlı elleriyle kutsal şehir ve kutsal yerler boyunca güvenle eşlik ederlerdi.

§.8 Cesareti dindarlıkla birlikte gayretle işlerlerdi; Jacobus de Vitriaco'nun tanıklığına göre: "Tapınakçılar Mesih inancının düşmanlarına öylesine korku salmışlardı ki, tek bir Tapınakçı bin kişiyi, on bin kişiyi kaçırdı — düşman sayılarını değil, nerede olduklarını sorardı, silaha çağrıldığında. Savaşta

aslan, evde uysal kuzu; seferde sert asker, kilisede sanki inzivacı ve keşiş; Hristiyanlara karşı sert ve azgın, ama Hristiyanlara karşı nazik ve yumuşak.'

Yazar aynı yerde, Tapınakçıların sancağının yarısı beyaz yarısı siyah olduğunu da aktarır: beyazlık ve Hristiyanlara karşı nezaket, siyahlık ise düşmana karşı dehşet anlamına geliyordu. Tapınakçıların olağanüstü cesaretini, savaşta benimsedikleri bir âdet de büyük ölçüde besledi: düşman tarafından esir alınan hiçbir Tapınakçı, kemeri ve bıçağı dışında hiçbir şeyle fidye ödenerek kurtarılamazdı. Bu âdet, düşmanı takas için harekete geçirecek kadar önemsiz olduğundan, bütün Tapınakçılara zincir altında sefil bir ölüm yerine savaş meydanında şanlı bir ölümü seçme, korkusuzca savaşma dürtüsü aşılamıştı.

Tarikat'ın bir Üstadı bu kurala öylesine saygı gösterdi ki, Selahaddin — savaş hukukuyla onu esir tutan — kendi yeğeni karşılığında (Tapınakçılarca esir alınmış) onu serbest bırakmak istediğinde, Üstad bu teklifi cesurca reddetti: 'Tapınak şövalyelerinin âdeti değildir,' dedi, 'kemer ve bıçak dışında herhangi bir fidye ödenmesi.' Bir kaynağa göre bu Üstad, esaretteyken hayatını kaybetti.

§.9 Tapınakçıların gerek yurt içinde gerek yurt dışındaki parlak başarılarıyla ünleri günden güne büyürken, servetleri ve zenginlikleri de artmaya başladı. Başlangıçta öylesine yoksullardı ki zar zor tek bir at besleyebiliyorlardı — bu yüzden mühürlerinde bile tek bir ata binen iki şövalye tasvir edilirdi. Ama

sonra her türlü zenginlik onlara öylesine akmaya başladı ki, eğer prenslerden üstün değillerse bile onlarla eşit görülür oldular.

Hristiyan dünyasında bu Tarikat'a payına düşeni vermeyen tek bir eyalet bulunamazdı. Avrupa'nın dört bir yanına dağılmış yalnızca birkaç ev değil, müstahkem şehirler ve kasabalar da ellerindeydi. Bu göz kamaştırıcı zenginliğin tek kaynağı, Kudüs'ü ziyarette gelen hacılara gösterdikleri insanlıktı: kutsal topraktan adaklarını yerine getirip dönenler, gördükleri iyiliğe iyilikle karşılık vermek isteyerek Tapınakçılara en cömert bağışları sunmayı âdet edindiler.

§.10 Tapınakçıların otoritesi artık bütün Hristiyan dünyasında büyüktü, her eyalette mülkleri ve zenginlikleri genişti. Tapınak şövalyeleri Filistin'den uzun süre ayrılmamış olsalar da, bütün inananların en derin sevgi ve şefkatinden pay almaları nasip oldu. Tyrius'un gözlemine göre, Tarikat'ın onaylanmasından kısa süre sonra Tapınakçıların sayısı belirgin biçimde arttı; böylece hemen her yerde sağlam ve gözde yerleşim yerleri buldular.

İngiltere'de son derece iyi karşılandıklarına dair pek çok tanıklık vardır: yalnızca manastırlar değil, akla gelebilecek en geniş mülkler de Tapınakçılara bağışlandı. Özellikle İngiltere Kralı Henry'nin bu tarikata gösterdiği teveccüh anılır: Kral yalnızca Londra'daki görkemli Yeni Tapınak binasını Tapınakçılara bağışlamakla kalmadı, kendi bedeninin de orada gömülmesine izin verdi.

Bu gömülme imtiyazına dair kralın verdiği belge şöyle sesleniyordu:
'Herkesin bilmesini isteriz ki, sağ ve sağlıklıyken gömülme yerimizi özgürce belirleme ve önceden düzenleme arzusuyla; Tarikat'a ve Tapınak şövalyelerine duyduğumuz özel sevgiden ötürü, bu dünya hayatının akışını tamamladığımızda bedenimizi Tanrı'ya, Meryem'e ve Tapınak Tarikatı'nın evine vermeyi ve teslim etmeyi kararlaştırdık.' Kraliçe Alionora da gömülme yeri için benzer bir düzenleme yaptı.

Fransa'nın bu tarikata en soylu ve en görkemli konukluğu sağladığı, oradaki muazzam servetlerinden kolayca anlaşılır. Diğer bölgelere gelince, Almanya'nın da bu tarikatı desteklediğini, hâlâ orada burada duran mülk kalıntıları yeterince doğrular. Ayrıca şunu da belirtmek gerekir: Papa Innocentius'un özel buyruğuyla Tapınakçıların evleri özellikle imtiyazlı kılınmıştı; Papa, Tapınakçı evlerine sığınanlara karşı zor kullanılmasını aforoz cezasıyla yasaklamıştı.

§.11 Ne var ki Tapınak Tarikatı'nı erdem bu denli yüceltmiş olsa da, tembellik ve kibir onu yalnızca zayıflatmakla kalmadı, kökünden söktü — Hondorfius'un yargısı böyledir. Çünkü Saracenlerle ve Türklerle savaşta gösterdikleri o büyük dindar emeğe, Hristiyanların serveti her yandan bolca akmaya başlayınca, tek başına savaşan askerlerin zihinlerine zevk ve şehvet sızmaya başladı.

Fransa Kralı Louis'e karşı işlenen ihanet, son derece kınanmaya değerdir: Şam'ı — Filistin'in bir şehrini — kuşatan ve halkını teslime neredeyse

zorlayan Tapınakçılar, ilk hücumu üstlenmişlerdi; Kral bunu kolayca ama onarılamaz bir zarar pahasına onlara bıraktı. Çünkü çadırlarını şehirle Hristiyan ordusu arasına kurduklarında, Şam'da yaşayan paganlarla gizlice anlaştılar: üç fiçı dolusu altın sikke karşılığında kuşatmayı kaldıracaklardı. Anlaşma iki taraf arasında yapılıncaya, aldatılan Hristiyanlar şehri fethetmeden geri çekilmek zorunda kaldı. Tapınakçılar söz verilen fiçıları kısa süre sonra gerçekten aldılar — ama altın değil, bakır sikkeyle doluydu.

§.12 Atalarının erdeminden, ağırbaşlılığından ve sadakatinden tümüyle uzaklaşan başka suçları da Tapınakçıların üstlendiğini, tarih belgeleri bolca tanıklık eder. Okuyanları dehşete düşürmeden bu iddiaların hepsini aktarmak insanın içini ürpertir. Yine de kendilerine yöneltilen suçlamaların özetini kısaca sunacağım — eğer bunların doğruluğu kesin olsaydı, güneşin hiç görmediği kadar iğrenç bir insan türü olurlardı.

Kimi yazarlara göre, Tarikat'a alınacak aday, tarikata kabul edilmeden önce yalnızca Mesih'i inkâr etmek ve kendisine gösterilen haça, haçı aşağılamak için tükürmekle kalmıyor, kabul edeni de (söylemesi bile ayıp olsun) arkasından öpmek zorundaydı.

Bir putlarının olduğu, sanatkârane bir ustalıkla yapılmış, alnına iki kırmızı yakut yerleştirilmiş — gözler yerine parıldayan — bu putun bir tanrı gibi tapınıldığı da anlatılır. Bir kaynağa göre kedi kılığında şeytana taptıkları da iddia edilir.

Kendilerine Sodom günahı, erkekler arası birleşme suçlaması da yapıldı — sanki en iğrenç erkek sevicileriymiş gibi. Aynı zamanda kadınlarla ve kızlarla da birlikte oldukları, ve eğer bu birleşmeden bir kız çocuğundan doğan bir bebek olursa, bu bebeğin Tapınakçılar arasında elden ele, ölene dek fırlatılarak dolaştırıldığı anlatılır. Ölen bebeğin — ne büyük bir cinayet! — ateşte kavrulup, eriyen yağıyla kendi putlarını güzellik uğruna yağladıkları da yazılıdır.

Ayrıca büyücülük suçlaması, Türklere ve Saracenlere ihanet suçlaması, aşırı servetin doğurduğu kibir suçlaması, Kudüs Patriği'ne gösterdikleri nankörlük suçlaması da kendilerine yöneltildi. Son olarak şu iddiayı aktarmak yeterli olsun: ölen bir Tapınakçının küllerinin toplanıp suyla karıştırıldığı, sağ kalan kardeşlere içirildiği — böylece onları günahkârlık yolunda daha da pekiştirmek için.

Bu metin neden önemli

Erken modern bilim dünyasının Tapınakçı davasına bakışını gösteren derli toplu bir örnektir. Efsaneler ve komplo anlatıları henüz doğmadan önce, davayı hukuk ve siyaset zemininde tartışan akademik geleneği belgeler.

K Ü N Y E

Kaynak eser	De extinctione ordinis templariorum
Neşir	Latince, Source Library sayısallaştırması (İngilizce çevirisiyle)
Konum	Sayfa 5-15
Çeviren	<u>Şira Nur Uysal</u>

Dijital nüsha [Source Library](#)

Bu Türkçe çeviri © Şira Nur Uysal, [CC BY-SA 4.0](#) ile paylaşılmıştır (serbestçe kullanın, kaynak gösterin, değiştirirseniz aynı lisansla paylaşın). [Kullanım & lisans](#) →

BU ÇEVİRİYE ATIF

Uysal, Ş. N. (Çev.). (2026). Tapınakçı Düzeninin Sonu Üzerine. Kadim Kütüphane.
<https://kadimkutuphane.com/wichmanshausen-tapinakci-duzeninin-sonu>

ÖZGÜN SAYFALAR

41 sayfa

Kadim Kütüphane

Türkçe çeviriler © Şira Nur Uysal · [CC BY-SA 4.0](#)
Kaynak metinler [Source Library](#) · [Kutsala Dönüş](#) projesi